Sidenakacia

Albizia julibrissin

I korthet

- *Albizia julibrissin* – ärtväxter (Fabaceae); Tropica säljer fröna som 'Rosea'.
- Hemma från Iran och Kaukasus över Himalaya och Kina till Korea och Japan.
- Lövfällande träd med fint, dubbelt parbladigt löv och rosa, penselformade blommor på sommaren.
- Småbladen viks ihop på kvällen och i mörker.
- Ute i sol från slutet av maj; på vintern kallt och frostfritt vid cirka 2–10 °C. Slår ut sent – ofta först i juni.
- Fröskalet ruggas lätt och fröna blötläggs; gror efter 1–2 veckor vid 20–25 °C.
- Frön och baljor är giftiga – förvara dem oåtkomligt för barn och djur.

Det här kan du se fram emot

Med fröna av sidenakacia har du grunden till ett lövträd med fint, fjäderlikt löv som du själv formar från den första groddplantan. När skalet har ruggats och fröna har legat i blöt gror de oftast efter 1–2 veckor. Trädet växer snabbt de första åren men slår ut sent varje vår. Räkna inte med blommor de första åren – de kommer först när trädet har blivit äldre.

Många förknippar bonsai med ett färdigt litet träd från butiken. Med frön börjar du ett steg tidigare – och det ger dig något som ett köpt träd aldrig kan: Du bestämmer själv formen från den allra första groddplantan, och du kan odla arter som sällan eller aldrig säljs som färdiga bonsai. Det kräver tålamod, för det tar några år innan fröplantan har blivit ett riktigt bonsaiträd. I gengäld är trädet ditt eget från början till slut. Här nedan hittar du det du behöver veta för att komma bra igång med just den här arten.

Introduktion

Sidenakacia (*Albizia julibrissin*), även kallad silkesträd, är ett lövfällande träd i familjen ärtväxter. Artnamnet kommer av persiskans gul-i abrisham, ”sidenblomma”. Trädet växer vilt från Iran och Kaukasus över Himalaya och Kina till Korea och Japan och blir normalt 5–12 meter högt med en bred, paraplyformad krona. Bladen är upp till 30 cm långa och dubbelt parbladiga med många små småblad, som viks ihop på kvällen – på persiska kallas trädet därför ”sovträdet”. På sommaren kommer de rosa blomhuvudena, som består av långa, silkeslena ståndare. Tropica säljer fröna som 'Rosea' – en form med djupare rosa blommor från den nordöstra delen av utbredningen; från frö är den inte sortäkta, så blomfärgen kan variera. Frön och baljor innehåller ett nervgift och är giftiga för bl.a. hundar, nötkreatur och får – förvara dem oåtkomligt för barn och djur. Till Europa kom trädet 1749 med den florentinske adelsmannen Filippo degli Albizzi, som släktet är uppkallat efter.

Förökning

Fröna har ett hårt, vattentätt skal. Rugga dem lätt med fint sandpapper så att skalet blir matt på ett litet ställe, och lägg dem sedan i ljummet vatten över natten; frön som har svällt är klara att sås. Så dem cirka 0,5 cm djupt i fuktig såjord eller kokossåmull och håll dem jämnt fuktiga vid cirka 20–25 °C. De första fröna gror oftast efter 1–2 veckor; frön som inte har svällt kan ruggas igen. När groddplantorna har fått sina första riktiga blad skolas de om till egna krukor med pikeringsjord –

Säkerhet: Frön, näringsämnen och odlingsmedier är inte avsedda att ätas – varken av människor eller djur. Vissa arter är giftiga, så förvara dem oåtkomligt för barn och djur.

rötterna är känsliga, så skola om försiktigt och i god tid.

Placering och ljus

Sidenakacian vill stå ljust, varmt och soligt. Från slutet av maj, när det inte längre finns risk för nattfrost, står den bäst ute på en varm plats i lä – grenarna är spröda, och blommorna tål inte kraftigt regn. Unga plantor skyddas mot den starkaste middagssolen tills de har vant sig vid att stå ute. På våren slår trädet ut sent, ofta först i juni.

Vattning och näringsämnen

Håll odlingsmediet jämnt fuktigt på sommaren och låt ytan torka lätt mellan vattningarna; undvik stående vatten, som får rötterna att ruttna. Spreja bladen då och då med rent regnvatten i rumstemperatur. Från april till september ges flytande bonsainäring var tredje vecka; som ärtväxt lever trädet tillsammans med kvävefixerande bakterier och behöver inte mycket näring. Efter lövfällningen vattnas bara lite.

Odlingsmedium

Färdig bonsaijord är en bra grund; odlingsmediet ska vara väldränerat. Till unga plantor passar pikeringsjord med kvartssand. Unga plantor planteras om vartannat år på våren, när knopparna börjar svälla.

Beskärning

Bladen sitter strödda och är sammansatta – varje ”blad” består av många små småblad. Låt nya skott bilda 5–6 blad och skär sedan tillbaka dem till 1–2 blad; det ger en tätare krona. Större snitt och formbeskärning görs på våren, när trädet har kommit i växt. Grenarna är spröda, så var försiktig om du formar med tråd. Bladen blir något mindre med beskärningen, men sidenakacian passar bäst för lite större bonsai.

Övervintring

Sidenakacian är lövfällande och behöver en sval viloperiod. I milda trädgårdar tål äldre träd en del frost, men i våra svala somrar mognar veden ofta dåligt, och i en skål är rötterna mycket mer utsatta. Låt trädet stå ute på hösten så länge det högst är lätt nattfrost – kylan skickar det i vila, och bladen faller. Innan det fryser på allvar flyttas det till en kall, frostfri plats vid ca 2–10 °C, t.ex. ett ouppvärmt rum, en kall källare eller ett frostfritt garage; när bladen har fallit behöver trädet inget ljus. Vattna sparsamt så att odlingsmediet inte torkar ut helt, och ge ingen näring. När knopparna börjar svälla på våren ska trädet stå ljust igen, och från slutet av maj kan det komma ut.

Viktiga odlingstips

Det mesta som går fel vid sådd beror på för mycket vatten eller för lite ljus. Jag rekommenderar ett lätt, näringsfattigt såmedium som såjord eller kokossåmull, så att de fina rötterna inte ruttnar. När groddplantorna ska skolas om ger pikeringsjord med kvartssand god dränering och ett stabilt rotsystem. Senare, när trädet ska formas som bonsai, är min färdigblandade bonsaijord en bra grund. Ha tålamod: Frön från samma påse gror inte alltid samtidigt, så låt såbrättet stå kvar även om de första groddplantorna redan har kommit upp.